

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ภูเขาภูนี้เราเที่ยวมากที่สุด

เราคิดไปถึงเวลามันจนตรอกของมันมีนะ เราตอนเรียนหนังสืออยู่ก็มี คือตอนเรียนหนังสือ เราไปเรียนที่โคราช แล้วเกี่ยวข้องกับกรุงเทพฯ อยู่เสมอ ไปกรุงเทพฯ จากกรุงเทพฯ มาโคราช ไปมาบ่อยด้วยรถไฟ คือตอนก่อนไม่มีรถยนต์ ทางถนนรถยนต์ไม่มี มีแต่รถไฟ รถไฟเขาก็ไปตามเวลาเช่นตอนเช้า ไม่ได้เหมือนทุกวันนี้ซึ่งมีรถเต็มถนนไม่ว่ารถไฟ รถยนต์เต็มถนน มันไม่มีนะ ถ้าไปไม่ทันเวลาไม่ได้ นี่เราก็ไป คือออกจากโคราชแต่เช้า รถไฟออก คือว่าต้องเสียสละแหละ ตอนเช้าก็ตอนเช้า

นี่อันหนึ่งมันก็แปลกๆ อยู่นะ ไปนั่ง คือวันนี้มาเรียกว่าตั้งใจเสียสละไม่ฉัน อยู่ในรถไฟมันมีเทวดาอยู่นั้นจนได้ เทวบุตรเทวดามี เราก็นั่งอยู่ในนั้นไม่สนใจ เขาก็รู้ว่าพระท่านฉันตอนเช้าตอนอะไร ก็เขารู้เรื่องของพระนี่ เราก็นั่งของเราเฉย แล้วอยู่ๆ เขาเอามาเอาอะไรในรถไฟ ตู้เสบียง เทวบุตรเทวดาอยู่ในนั้น เขาไปสั่งอาหารในตู้เสบียงเอามาถวายเต็มไปหมดเลย คือเราก็เหมือนว่าตัดสินใจไม่ได้ฉันละวันนี้ ตั้งใจไม่ฉันละที่ไหนได้เต็มเลย แน่ะ มันแปลกอยู่

ไปหลงป่าอีกแหละ อันนี้ยิ่งแน่ ตาย ถ้าไม่ไปเจอเอา ๒-๓ กระจับปี่เขา หลงป่าเข้าไปกลางภูเขา ตอนนั้นยังไม่ได้แยกจากกัน เข้าในกลางภูเขาแล้ว แล้วต่างองค์ก่อนจะได้แยกไปทางนั้นทางนี้ไปด้วยกัน ๓ องค์ ออกจากบ้านโคกนามนจากพ่อแม่ครูจารย์มัน ไปก็เข้าเขาเลย เพราะภูเขามันติดกันกับบ้านห้วยหีบ เข้าไปนั้นไปภูเขา เข้าไปกลางเขาเลยหลง หลงอยู่กลางเขาเลย ใครจะไปคาดไปฝันที่ไหนว่าจะมีผู้มีคน ถ้าไม่ไปตามทางก็หลงป่าหลงเขาตายอยู่ในนั้นแหละ นี่ไปก็ไปหลงป่าอีกแหละกลางคืนนอนอยู่ในเขานั้นแหละ

พอตื่นเข้ามา เอ้า ใครลองตั้งสัจจะอธิษฐานลองดู จะเอาออกให้รู้ในทางฝันก็ได้รู้ทางด้านภาวนาก็ได้ว่างั้นนะ ตอนนั้นยังไม่ได้แยกจากกันไปด้วยกัน ๓ องค์ ว่าบ้านอยู่ที่ไหน บ้านอยู่ทางไหน พอตื่นเช้าก็ออกมาหากัน อยู่ในป่า กางกลดลงในนั้นนอน ตอนเช้าพอสว่างก็มาหากัน บ้านอยู่ทางไหน ชี้ไปทางทิศใต้นะ อยู่ทางนี้ ถ้ามองคณี่ว่าอยู่ทางไหน อยู่ทางนี้ แต่เราจะพบผู้หญิงก่อนนะว่างั้น พุดอะไรจึงขัดเหตุขัดผลนักหนาเราว่า ก็คำฝันว่าอย่างนั้น พบตั้งแต่ผู้หญิงไปนี้ ผ่านไปนี้ ๒ ราย ๒ องค์แบบเดียวกัน พบแต่ผู้หญิงเขาหาบสิ่งหาบของไปนี้ ผ่านไปนี้

สำหรับเราก็มีอีกเหมือนกัน แต่รู้สึกจะแน่กว่าเพื่อน แล้วท่านละ อยู่ทางนี้แต่ไม่ใช่บ้านเราว่างั้น เป็นทับอยู่ทางนี้ ทางทิศเดียวกันนี้แหละ เมื่อคืนนี้โยมแม่มากับ

เด็กผู้ชาย ๒-๓ คน มาถางป่าที่เราอยู่ อ้าว โยมแม่มาจากไหนนี่มาถางป่าถางรก อ้าว นี่ แม่อยู่ทับ นั้นมองไปเห็นไฟอยู่ เรามองไปก็เห็นไฟจริงๆ ไฟในคำฝั้นนะ ไปก็บอกกันว่า วันนี้เราจะพบผู้หญิงก่อนแหละ ใครก็ว่าพบผู้หญิง ที่สามเราว่า พบทั้งผู้หญิงทั้งเด็ก มีพบทั้งผู้หญิงผู้ชาย แต่วันนี้จะมีคนมาเอาบริวารเรา ตามส่งทางเราละวันนี้ คินนี่ฝั้นว่า โยมแม่มาถากถางนั้นนี่ เต็กมาเอาบริวารเรา เอาบาตรเอากาน้ำอะไรไปตามโยมแม่ไปนี่แหละ จะมีคนส่งของเรานะวันนี้ ก็เราหลงป่าเขาไปตามส่ง ถ้าเขาไม่ส่งไปไม่ได้ อยู่ในกลางเขาแล้วนั้น

พอไปก็ไปเจอเอาที่เขาไปทำไร่อยู่ ๓ หลัง ลงไปเลยไปเห็นรอย เอ๊ะ นี่มันรอยคนนะนี่ ตามลงไปมีหุบเขา ไปเจอเอากระต๊อบเขา เขาทำไร่ทำสวนอยู่นั้น เขาก็ว่าดีวู้ดขึ้น พบแต่ผู้หญิง ผู้ชายไปไร่ไปสวนแปลงอื่นๆ ที่นั่นเป็นที่พักเขา พบแต่ผู้หญิงเต็มอยู่นั้น อ้าว เราจะพบผู้หญิงก่อนจริงๆ นะเลยได้พบผู้หญิง เขาก็มาจัดอาหารให้ฉัน หลงป่าเข้าไป เสร็จแล้วเขาก็ตามส่งย้อนหลังกลับคืนไปนั้น ไปทางนี้ไม่ได้ ตาย เขาวางันโธ้ย ถ้าไม่พบพวกผมนี่ตายละ นี่กลางเขาแท้ๆ มันก็เป็นอย่างนั้นนะ มันดลบันดาลให้ไปเจอจนได้ ฉันแล้วเขาก็ตามส่งของ ย้อนหลังไปนั้น จึงย้อนไปทางนั้น ในภูเขากุพาน

กุพานนี้เที่ยวแหลกหมด กุพานระหว่างสกลนครไปถึงกาฬสินธุ์ ภูเขาลูกนี้เราเที่ยวมากที่สุด เพราะพ่อแม่ครูจารย์อยู่ทางพรรณา เราก็เที่ยวแถวนั้น อยู่สกลนคร บ้านโคกนามน เราก็เที่ยวแถวนั้น แล้วท่านมาอยู่ทางพรรณานี้ก็เที่ยว เที่ยวตลอดไปหมดเลย เที่ยวป่าเที่ยวเขา เรียกว่าภูเขาลูกนี้ไปทั้งนั้นละเรา เที่ยวป่าเที่ยวเขา

นี่ละเวลาหาธรรมเป็นอย่างนั้นแหละ มีแต่ความทุกข์ความลำบากทั้งนั้นหาธรรมจะได้สะดวกสบายดูจะไม่ค่อยมีละ อยู่ในป่าในเขาบางทีก็ไปอาศัยเขา ๓-๔ หลังคาเรือน เขาอยู่ในเขา เขาไม่มีไรมีนาทำเขาก็หาของป่าอะไร เอาไปแลกทางชาวบ้านเขาขึ้นมากิน เราก็ไปพักกับเขา ก็ไปอย่างว่า มันไม่มีอะไรแหละ องค์กรเดียว สององค์กรไป อาศัยกินเขาบ้าง ไม่กินก็ได้นี่ ก็เราเคยมาแล้ว อยู่ในสกลนครนี่ละมากที่สุด เราเที่ยวแหลกเลย ภูเขาลูกนี้ไปหมด ตั้งแต่สกลนครถึงกาฬสินธุ์ ปีนี่เข้าทางนี้ ปีนั่นขึ้นทางนั้นลงทางนั้น ขึ้นไปตลอดเลย ที่นี้ก็ไปอยู่ห้วยทราย ขึ้นทางโน้นๆ อีก เรียกว่าภูเขาตั้งแต่หนองสูง คำชะอีมาถึงอำเภอสว่าง เราเที่ยวแหลกหมดเลย เที่ยวป่าเที่ยวเขา หาธรรมหาธรรมนั้นแหละจะเป็นอะไร

เรื่องการอยู่การกินนี้ ความอดอยากขาดแคลนเป็นประจำละ แต่เราไม่ได้ห่วง อันนี้มากกว่าธรรม จิตใจมันมุ่งต่อธรรม เพราะฉะนั้นถึงว่าจะทุกข์ยากลำบากที่ไหน มันก็พอบินนะคนเรา เมื่อความมุ่งมันอันใหญ่หลวงมีอยู่ คือมุ่งต่อธรรม มุ่งต่อมรรค

ผลนิพพานเป็นเรื่องใหญ่โตมาก ความทุกข์ความลำบากไม่เห็นเป็นเรื่องสำคัญอะไร ทุกข์ยากลำบากก็ไม่สนใจ ยิ่งกว่ามุ่งอรรถมุ่งธรรม ไปอย่างนั้นแหละ

นี่ละกว่าจะได้ธรรมมาสอนโลกก็อย่างที่ว่านี่ละ ยิ่งพ่อแม่ครูจารย์มั่นด้วยแล้วนี้ นับเป็นเบอร์หนึ่งเลย ทุกข์ที่สุดคือพ่อแม่ครูจารย์มั่นเรา ไร่เราเดินตามรอยท่านก็ทุกข์ขนาดนี้แหละ ไปในป่าในเขา ธรรมมักจะเกิดในป่าในเขาที่สงบสงัดบงเจียบ นั่นละเกิดที่เช่นนั้น ในที่อึดคัดขัดสนจนใจจำเป็นจริง ๆ ในป่าข้างป่าเสือ ธรรมมักเกิดที่นั่นแหละ ที่ที่หุหุราฟู่ฟ่า ไม่เกิดธรรม สำหรับเราเองเป็นอย่างนั้น ถ้าที่ไหนไปได้ฉันมาก ๆ แล้ว วันนั้นตายเลย ตายทั้งเป็น นอนไม่ยกตื่น ขี้เกียจขี้คร้าน นั่น ที่นี้ไปอย่างนั้นจะไปฉันอะไรนักหนา ๒-๓ วันจะฉันเสียทีหนึ่ง ท้องนี้มันแพบแต่ใจมันพองด้วยธรรม มันก็พองตพอนคนเรา ทนอย่างนั้นแหละ ทนเรื่อยมา

ทนจริง ๆ ๙ ปี ตั้งแต่พรรษา ๗ ถึงพรรษา ๑๖ นี้เรียกว่าตกรกทั้งเป็นตลอดเลย ไปแต่องค์เดียว ๆ ไปอย่างนั้นละ เพราะนิสัยเราเป็นอย่างนั้น ไปกับใครไม่ได้ ไม่สะดวก เหมือนน้ำไหลบ่า รับผิดชอบกันละซิ ไม่ได้แสดงอันนั้นก็ตาม มันเป็นอยู่ในใจ ต้องเป็นความรับผิดชอบห่วงใยกัน ถ้าเราจะไม่ฉันนี้ อ้าว หมูเพื่อนว่าไง แนะ ถ้าไปกับหมูเพื่อน ถ้าเราไม่ฉัน หมูเพื่อนก็เกรงใจเรา เห็นเราไม่ฉันก็ไม่ฉันเสีย แนะ โอ้ ไม่สะดวก

ถ้าเราไปองค์เดียวป่าช้าอยู่กับเราเท่านั้นพอ อยากฉันก็ฉัน ไม่อยากฉันก็วันก็ตาม เป็นอย่างนั้นตลอด แล้วสะดวกตลอดเลย นี่ละหาธรรมหาอย่างนั้น ไม่ได้เป็นความสะดวกนะ หาอยู่ในป่าในเขาไม่ได้ออกมาตามบ้านตามเรือน แล้วธรรมก็เกิดที่เช่นนั้นแหละ ที่อึดคัดขัดสน อาหารการกินไม่ค่อยมีในท้อง แล้วภาวนาดี เวลานั้นภาวนาไม่มีคำว่าโง่กวง ถ้าอาหารไม่มีในท้องแล้วการภาวนาไม่มีโง่กวงแหละ กลางคืนนอนหลับเพียงสองชั่วโมงพอ คื่นทั้งคื่นหลับเพียงสองชั่วโมงพอแล้ว จากนั้นจิตมันเที่ยงตรงแนวตลอดเวลา ไม่มีคำว่าโง่กวง เมื่อได้ผลทางนั้นมันก็ต้องทนคนเรา อดบ้างอึดบ้างก็ต้องทนเอา

ถ้าจะเอาปากเอาท้องเข้าเป็นประมาณตายเลยแหละ ไม่ได้เห็นอรรถเห็นธรรม ต้องเอาธรรมเป็นประมาณ ปากท้องกินเมื่อไรมันก็อึดเมื่อนั้น มีกำลังทันที แต่ส่วนธรรมนี้มีกำลังลำบาก เกิดยากอยู่ ต้องได้ฝึกทรมานอย่างหนัก ไปอยู่ในป่าในเขาอย่างนั้นมันมีความเพียรตลอดเวลา สติสตั้งติดกับตัวตลอดเลย มีหน้าซ้ำยังมีพวกสัตว์ร้าย อีกด้วยอยู่ในป่าในเขา พวกสัตว์เฉพาะอย่างยิ่งก็คือพวกเสือ มันป่าเสือนี่จะว่าไง พวกเสื่อละเป็นที่หนึ่ง น่ากลัว

บางที่เราเดินจงกรมมันกระหึ่ม ๆ ช่าง ๆ เวลาเสียงมันดังขึ้นก็รู้จุดของมันว่ามันอยู่ที่นั่นที่นี้ เวลามันหยุดเสียงแล้วมันจะมาแบบไหนก็ไม่รู้ เพราะเสียงมันก็เหมือนแมวไปเงียบ ๆ แต่ก็ไม่เคยได้ยินว่าเสียงกินคนกัดคน ความกลัวมันหากเป็นสัญชาตญาณอันหนึ่งมันกลัวเหมือนกัน เสียงกระหึ่ม ๆ เราก็เดินจงกรม ที่นี้เวลามันหยุดกระหึ่มมันจะมาแบบไหน แน่มันก็คิดไปอีกแหละ ทางนี้ก็ต้องตั้งท่า สติอยู่กับตัว ภาวนาดี ถ้าอย่างนั้นดีภาวนา จนกระทั่งถึงว่าไม่มีอะไรกลัวเลย

เมื่อสติเราดีจริง ๆ แล้ว ติดกับใจจริง ๆ แล้ว จิตใจกับธรรมหล่อเลี้ยงกัน สติเป็นธรรมอันหนึ่ง สติธรรม รักษาจิตใจไม่ให้มันคิดมันปรุงออกไปภายนอก เช่นสัตว์เช่นเสือเช่นอะไรที่นั่นกลัวไม่ให้เกิด ให้คิดอยู่กับพุทโธหรือธรรมบทใดที่เจ้าของถนัด พิจารณาอยู่ตามขั้นภูมิของจิตของธรรม มันก็อยู่ที่นั่นเสียไม่ให้ออก มันก็สง่างามอยู่ในนั้นไม่กลัวอะไร ถ้าจิตกับธรรมได้หล่อเลี้ยงกันแล้วไม่กลัว สติอยู่กับใจ ใจไม่คิดออกไปไหน สติควบคุมอยู่ความกลัวก็ไม่มี คิดปรุงแปบออกไปมันเป็นความกลัวนั้น

เช่นกลัวเสือ มันมักจะคิดแต่เรื่องเสือนะ กลัวผีจะคิดแต่เรื่องผี เป็นอย่างนั้น กลัวอะไรคิดแต่เรื่องนั้น มันกลัวอะไรก็ไม่รู้ ถ้ากลัวอะไรมักชอบคิดแต่สิ่งที่กลัว ธรรมดาสิ่งที่กลัวจะไปคิดหามันทำไม อันนี้กลับไปคิดในสิ่งที่กลัว ๆ บังคับไม่ให้มันคิด เมื่อไม่คิดมันก็ไม่หลอกเจ้าของ จิตใจมีสติธรรมบังคับอยู่นั้นสงบแล้ว ที่นี้อยู่ได้อย่างสบาย นั้นละการภาวนา มันมีหลายชั้นของการภาวนา ถ้าจิตยังไม่สงบดี หรือจิตอยู่ในขั้นสมาธิ จิตจะอยู่กับคำบริกรรม อยู่กับสมาธิที่จุดเด่นของจิต จุดแห่งความสงบผ่องใส อยู่ที่นั่นเสีย นี่ชั้นหนึ่ง ก็สงบได้

ชั้นออกวิปัสสนานี้มันแยกธาตุแยกขันธ์ ไม่ว่าจะสัตว์ว่าเสือ เสือมันมีอะไรแปลกต่างกับเราถึงได้กลัวมัน นี่ถ้าออกทางด้านปัญญา ถ้าว่ากลัวตามันหรือ ตาเราก็มี แน่เทียบเข้าไป นี้อุบายวิชาสอนตน กลัวเขี้ยวมันเขี้ยวเราก็มี กลัวตามันตาเราก็มี กลัวอะไรของเราก็มีหมด กลัวขนกลัวหนังของมัน กลัวตาของมัน เราก็มีหมดเราไม่เห็นกลัวแล้วไปกลัวมันอะไร ไล่ไปไล่มาไปถึงหาง เราไม่ลืมนะ ชัดเรื่องปัญญาไล่เบี้ย ไล่เรื่องเสือ กลัวอะไรมัน

ชัดลงไปตั้งแต่เล็บ เล็บเราก็มีกลัวอะไร ถ้าว่าเขี้ยวเขี้ยวเราก็มีกลัวมันอะไร ไล่ไปไล่มาไปถึงหาง ถ้าว่าแข้งขาของมันมี ของเราก็มีกลัวหาอะไร ไปถึงหาง อ้าว กลัวหางมันหรือ ที่นี้เราก็ไม่มีหางจะเอาอดมัน เออ มันพลิกได้นะพูดถึงเรื่องปัญญา มันพลิกได้ของมัน ไปถึงขั้นหางเราเลยไม่ลืมหือ กลัวหางมันหรือ ถ้าว่าหางมันหางเราก็มี แต่ไม่มีมืออดซิเราไม่มีหาง กลัวหางมันหรือ มันมีหางเราไม่มีหาง ตั้งแต่มันยังไม่กลัวหางอยู่กับมัน จะไปกลัวมันทำไม แน่มันก็แก้ไปอย่างนั้นนะ กลัวหางมันหรือ เราไม่มีหางจะ

เอาเทียบมันไม่ได้ใช่ไหม ตั้งแต่ตัวมันยังไม่เห็นกลัวหางมัน เราไปกลัวหาอะไร มันก็แก้ของมันไปได้

นี่ทางด้านปัญญา ทางด้านวิปัสสนา แยกธาตุแยกชั้นดี เสือทั้งตัวไม่มีเลย มีแต่วิปัสสนาปัญญาแยกธาตุแยกชั้นดี พวกหนังเนื้อเอ็นกระดูกของสัตว์ของเสือเหมือนเราเทียบกันบ้าง ๆ ก็ไม่มีอะไรกลัวกัน ๆ เพราะฉะนั้นจึงว่าไล่ไปถึงหางมัน กลัวหางมันหรือหางเรามีก็จะเอาอวดมัน แต่นี่ไม่มีหางดี ตั้งแต่ตัวมันยังไม่เห็นกลัวเราไปกลัวมันทำไม แน่มันก็แก้ไปนั่นเสีย เราอยู่ไกล ๆ นี่ทางติดอยู่กับมันก็ยังไม่เห็นกลัว เราไปกลัวหาอะไร แน่มันแก้ของมันปัญญา ถึงขั้นปัญญาแยกปัญญา พอออกจากนั้นไปแล้วเรื่องสัตว์เรื่องเสือนี้หมดนะ

คือตามขั้นของจิต จิตอยู่ในรูปในนามนี่ก็ต้องพิจารณาอสุภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนตตา ร่างกายของเราอยู่ในขั้นนี้ พอพิจารณานี้หมด มันหมดนะเมื่อหมดแล้ว พอตั้งแพล็บล้มผล็อย เรียกว่าเกิดปีบดับพร้อม ๆ เหมือนฟ้าแลบ พอว่าเสือปรุงแพล็บมันดับพร้อม ความปรุงคือเสือ แน่มันไปนั่น เสือแท้ไม่มีมีแต่ความปรุงของสังขาร มันปรุงแพล็บขึ้นมา มันก็ออกจากสังขารเรา จากนั้นปรุงขึ้นมาไม่ได้เรื่องอะไร ดับพร้อม ๆ จะไปแยกธาตุแยกชั้นออกได้อย่างไร นี่เป็นขั้นนี้ จากนั้นมันก็ว่าง พอปรากฏแป๊บขึ้นมาว่างไปหมด ไม่มีสัตว์มีเสือ มันแยกไม่ทัน เกิดแล้วมันดับ ดับเร็ว ๆ นี่ตามขั้นของปัญญาพิจารณา

จากนั้นจิตมันก็ว่างไปหมดเลย ปรุงอะไรแพล็บเหมือนฟ้าแลบ ดับปั๊บ ๆ หมด อนิจจัง ทุกข์ อนตตา อสุภะอสุภัง หมด ไปถึงขั้นว่างว่างไปหมดเลย นี่ละจิตพิจารณาเป็นขั้น ๆ ที่ว่างก็มีนามธรรม ความคิดความปรุง เวทนา ความสุขความทุกข์ต่างๆ ที่สัญจรอยู่ภายในจิตนี้ พิจารณาอันนี้ก็ลงไปถึงจิต ๆ ปรุงอะไรออกมาก็ออกมาจากจิต ดีชั่วออกมาจากจิต ตามเข้าไป ๆ ก็ไปถึงรังใหญ่คืออวิชชาอยู่ในจิต พอไปถึงนั่นแล้วอวิชชาพังทลายไม่มีอะไรเหลือ หมด นั่น อย่างนั้นละการพิจารณาทางด้านปัญญา พอถึงอวิชชาดับแล้วไม่มีอะไรเหลือ ดับหมดเลย

ที่พูดเหล่านี้มีใครเอามาพูดวะ เอา ไปหาซีในประเทศไทยใครมาพูดได้อย่างนี้ ไม่ใช่เราคุยนะ นี่เราพิจารณามาแล้วทั้งนั้นที่ว่างนี้ ผ่านมาได้ ๆ ด้วยการพิจารณา เอาจนกระทั่งโลกธาตุว่างเปล่าไปหมดเลย เอา ว่างเปล่าก็ว่างเปล่า มันมีขั้น ๆ ว่างภายนอกแต่ภายในยังไม่ว่าง แน่ ว่างภายนอกหลงภายนอก ตื่นเต้นภายนอก จนถึงขั้นอัศจรรย์จิตของเรา โอ ทำไมจิตนี้มันถึงได้สว่างไสวเอานักหนา ว่างหมดเลย อัศจรรย์ ตรงนี้ก็ใสจ้า ทางข้างนอกก็สว่างไสวไปหมด มันก็หลงเป็นขั้น ๆ พิจารณาเข้าไป ๆ จนกระทั่งถึงความว่างภายนอกก็ว่าง ภายในก็ว่าง เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วปล่อยวางทั้งภายนอก ปล่อย

วางทั้งภายใน ที่ความสว่างจ้านี้จำไปหมดเลย ไม่ได้ติดอะไรแหละ นี่ละการพิจารณา
ภาวนา

การพูดเหล่านี้ผ่านมามากแล้ว ที่พูดนี้เราจะพูดชอกแซกซิกแซกตามความรู้
ความเห็นของจิตที่มันพิจารณาไม่ทั่วถึง เราพูดเรียกว่าเอาทั้งดุ้นมาพูด ถ้าพูดแยกแยะ
ตามเรื่องของสติปัญญาที่มันชอกแซกซิกแซก แก๊วตัดแปลงกันไปนี่มันละเอียดมาก
พูดไม่จบ เราพูดแต่ส่วนใหญ่ๆ ที่นี้มันว่างหมดแล้ว ว่างภายนอกก็ยังมีว่างภายใน แน่
ว่างภายนอก ว่างภายใน แล้วมันจะติดอะไรที่นี้ เมื่อมันไม่ติดแล้วมันจะไปข้องไปอะไร
มีเขามีเราที่ไหน มันก็หมด จิตดวงนี้ก็ว่างเปล่าไปหมดเลย ครอบแดนโลกธาตุ ว่าง
หมดเลย ไม่มีอะไร ต้นไม้ก็เป็นต้นไม้ ความว่างมีอำนาจมากกว่า ผ่านไปหมด เหยียบ
อยู่บนแผ่นดินหนาๆ นี่ ความว่างผ่านไปหมดเลย ความว่างมีอำนาจมากยิ่งขึ้นกว่าแผ่นดิน
ทั้งแผ่น จึงเรียกว่าโลกว่าง

ดังที่ท่านสอนว่า สุธัญโต โลกํ อเวกขสสุ โมฆราช สทา สโต ดูก่อนโมฆราช
เธอจึงเป็นผู้มีสติทุกเมื่อ พิจารณาโลกเป็นของสูญเปล่า ถอนอัตตานุทิฏฐิซึ่งเป็นเหมือน
ก้างขวางคอออกเสีย จะหลุดพ้นจากพญามัจจุราชเสียได้ ท่านสอนอย่างนี้ ที่นี้เรามาศึกษา
พิจารณาตามที่ท่านว่ามันก็ว่างอย่างท่านว่าจริงๆ โลกนี้ว่างเปล่าหมด มันว่างอยู่ที่จิต
อะไรมีก็ตามไม่มีก็ตาม ความว่างมีอำนาจมากกว่ามันครอบไปหมดเลย ท่านว่า สุธัญ
โต โลกํ โลกสูญเปล่าว่างเปล่า เมื่อจิตไม่ไปหมายมันก็หมดเท่านั้นเอง เอาละวันนี้
เท่านั้นละ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ